

[Formanden.]

Med Skrivelse af 8. d. M. fremsender Undervisningsministeriet Beretning angaaende Den kulturelle Fonds Virksomhed i Finansaaret 1944—45 samt Status pr. 31. Marts 1945. Beretningen ligger til Eftersyn i Bureauet.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 259 af 1. Juni 1945 om Tillæg til Borgerlig Straffelov angaaende Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1041; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1023).

Sagen sattes til Forhandling.

Fr. Dalgaard: Det foreliggende Lovforslag tilsigter jo at ramme de Værnemagere, som ikke kom med ind under Straffelovstillægget af 1. Juni. Ved Behandlingen af denne Lov var man her i Rigsdagen fuldt klar over, at Værnemagerbestemmelserne ikke omfattede alle Kategorier af Værnemagere, og man var klar over, at Minimumsstraffen paa 4 Aar, som Loven af 1. Juni 1945 indførte, vilde betyde, at mange, som ellers maaske var strafværdige, ikke vilde blive straffet efter denne Lov, fordi Domstolene vilde vige tilbage for at idømme en Minimumsstraf af 4 Aar for maaske mindre Forbrydelser. Endvidere var man klar over, at selve Værnemagerparagraffen, § 15, var saa snævert affattet, at adskillige mindre, eller i hvert Fald mindre grove Værnemagere slet ikke vilde kunne rammes af Loven. Den højtærede Justitsminister gav klart Udtryk herfor og bebudede ogsaa andre Foranstaltninger over for Værnemagere end dem, der allerede var kommet, og saaledes som Behandlingen af Loven af 1. Juni foregik, maatte man, mener jeg, gaa ud fra, at disse Foranstaltninger vilde gaa ud paa andet end Straf, de vilde faa en anden Karakter, navnlig blive af økonomisk Art, saaledes at man for de mindre grove Værnemageres Vedkommende vilde henholde sig til den almindelige Straffelov.

Man vil erindre de mange principielle Udtalelser; der fremsattes her i Rigsdagen med Hensyn til at give Straffeloven tilbagevirkende Kraft. Det var jo en ekstraordinær Situation, der forelaa, hvor man

gik med til at give Straffeloven tilbagevirkende Kraft, fordi det var nødvendigt; men der var fra adskillige Sider her paa Rigsdagen, ikke mindst fra min egen Side, Klarhed over, at der kunde opstaa uheldige Forhold i den Anledning.

Det foreliggende Lovforslag fremtræder jo som et Tillæg til Tillægget af 1. Juni, og det er et Vidnesbyrd om, at man nu erkender, at man ikke har tilstrækkelig strafferetligt Værn mod Forbrydelserne under Besættelsestiden. Jeg sagde, at jeg selv havde givet Udtryk herfor, og gjorde det blandt andet med Hensyn til Minimumsstraffen, hvorom jeg udtalte, at jeg vilde mene, at hvis man skulde komme de Forbrydere til Livs, som burde straffes efter den ekstraordinære Straffelovgivning, saa burde man ikke have dette Minimum saa højt. Og med Hensyn til selve det, som der her er Tale om, Værnemagerforbrydelser, udtalte jeg ved Lovforslagets første Behandling — jeg beder om den højtærede Formands Tilladelse til et ganske kort Citat — Sp. 151, at jeg ønskede Klaring paa et eller andet Punkt, og saa siger jeg:

„Det samme gælder § 15, Værnemagerparagraffen. Her synes jeg, Betingelserne for at straffe omvendt er for strenge. Jeg tror, at visse Værnemagere, der fortjente en haard Straf, kan slippe efter Paragraffens nuværende Form.“

Det var man altsaa klar over. Der var jo adskillige andre end mig, som var inde paa disse Ting, og den højtærede Justitsminister var jo selv inde paa hele denne Tankegang. Jeg tror, at det havde været heldigere, om man, da man i Forsummeren affattede en Straffelov med tilbagevirkende Kraft, havde søgt at faa alle Tilfælde med, som skulde belægges med Straf, naar der var Tale om at give tilbagevirkende Kraft. Det havde været heldigt paa mange Maader. Det, det gjaldt om, var dog at komme de Værnemagere, der fortjente Straf, til Livs ogsaa strafferetligt, og jeg mener altsaa, at det havde været heldigt, om man havde faaet det med i første Omgang. Det opnaaedes ikke, og derfor maa man have det nærværende Tillæg, hvilket jeg i det store og hele kan tiltræde.

Det nye Straffelovstillæg søger navnlig i §§ 2 og 4 at afgrænse Begrebet Værnemageri og give et virkeligt Kriterium for denne Forbrydelse. I § 4 gives der Eksempler paa, hvad man mener med „utilbørligt“. Det forekommer mig, at man med disse Eksempler har haft Held til at afgrænse Begrebet, og jeg haaber, at Dom-